



ROZVODY A PÉČE O DĚTI V ROCE 2026. CO SE MĚNÍ?

K 1. 1. 2026 začala platit tzv. rozvodová novela, která přináší změny nejen v oblasti rozvodů, ale i úpravy péče o nezletilé děti po rozpadu vztahu jejich rodičů.

Co se mění? Jak budou nově probíhat rozvody párů s dětmi?

Chceme se rozvést a máme nezletilé dítě

Soud bude rozhodovat o **poměrech dítěte** (tj. o péči a jeho výživě) a **rozvodu manželství v jediném spojeném řízení**.

Toto spojené řízení se bude konat u **okresního soudu** (v Praze u obvodního soudu), v jehož obvodu má nezletilé dítě své bydliště. Pokud by spojené řízení nebylo vhodné (např. kvůli konfliktu rodičů), může soud věci rozdělit do samostatných řízení.

průběh
soudního
řízení

náležitosti
návrhu

V návrhu je třeba uvést **kontaktní telefonní číslo a e-mailovou adresu** účastníků řízení, jsou-li navrhovateli známy.

V případě dohodnutých rodičů už dítě nebude zastupovat kolizní opatrovník (OSPOD), nýbrž sami rodiče. Pokud se ale ukáže, že by mezi rodiči a dítětem mohlo dojít ke střetu zájmů, případně požádá-li o to samo dítě, soud kolizního opatrovníka ustanoví.

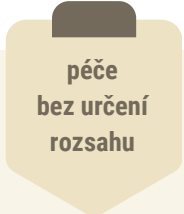
Pokud jde o dítě schopné pochopit situaci, **rodiče jsou povinni dítě informovat o soudním řízení**, o možnosti vyjádřit svůj názor a důsledcích soudního rozhodnutí, jakož i o možnosti požádat o ustanovení kolizního opatrovníka (soud by na tuto povinnost měl rodiče upozornit v předvolání k jednání).

zastupování
dítěte /
participace

formy
péče

Při rozhodování o péči už **soud nebude rozhodovat** o svěřeni dítěte do **péče společné, střídavé nebo péče jednoho rodiče**. To však automaticky neznamená, že oba rodiče budou o dítě pečovat ve stejném rozsahu.

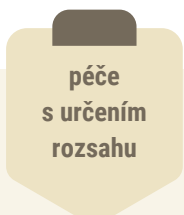
Soud bude rozhodovat o rozsahu péče stejně jako dosud. Cílem této změny je zrušit "nálepky", a tím přispět ke zmírnění rodičovského konfliktu.



péče
bez určení
rozsahu

Dohodnou-li se rodiče, že o dítě budou po rozvodu nadále pečovat aniž potřebují určit rozsah péče každého z rodičů, schválí soud jejich dohodu o tom, že dítě zůstává v jejich péči.

Nebude přitom nijak určovat rozsah péče ani nebude autoritativně rozhodovat o výživném. Pokud se ale rodiče na výživném dohodnou a budou chtít mít v ruce vykonatelný titul (pro případné vymáhání), bude soud moci tuto jejich dohodu schválit. Tato situace odpovídá **původní společné péči**.



péče
s určením
rozsahu


Pokud rodiče nebudou schopni se na péči o dítě průběžně domlouvat (jak tomu bylo do rozpadu vztahu), soud rozhodne, **v jakém rozsahu** bude každý z rodičů o dítě nadále **pečovat**.

Při určení rozsahu péče bude rozhodující (stejně jako dosud) **nejlepší zájem dítěte**. V těchto případech **rozhodne soud i o výživném** (autoritativně nebo tak, že schválí dohodu rodičů). Tato situace **odpovídá** v závislosti na rozsahu péče **původní péči jednoho rodiče nebo střídavé péči**.



výživné

Při autoritativním rozhodování o výživném **vyměří soud až na výjimky výživné oběma rodičům**. Výživné pouze jednomu rodiči soud určí například v případě, že se jedná o výrazně asymetrickou péči, kdy bude výdaje spojené s péčí o dítě obvykle vynakládat pouze převážně pečující rodič.



soudní
poplatky /
péče a výživa

Za úpravu **poměrů dítěte** se **před soudem prvního stupně** nebude i nadále platit **žádný soudní poplatek**. Nově ale bude **zpoplatněno** částkou **3 000 Kč podání odvolání** ve vybraných věcech péče soudu o nezletilé, mezi které patří i řízení ve věcech péče a výživy.

Cílem je předejít tomu, aby rodiče podávali odvolání s cílem oddálit finální rozhodnutí, čímž zpravidla dochází i ke zhoršování konfliktu. Nově zavedený soudní poplatek by měl přispět k tomu, aby bylo odvolání podáváno jen v odůvodněných případech. **Nemajetný rodič** bude moci i nadále požádat o **osvobození od soudních poplatků**.

rozvod
manželství

Po vyřešení poměrů dítěte přijde (v tom samém řízení) na řadu **rozvod manželství**. Manžele, kteří se dohodli na poměrech dítěte, úpravě majetkových poměrů a bydlení, rozvede soud v režimu zjednodušeného **smluveného rozvodu**.

V tomto případě soud nebude muset zjišťovat rozvrat manželství ani to, zda spolu manželé posledních šest měsíců nežijí. Novinkou je i možnost soudu upustit u dohodnutých manželů od jejich výsledku. Smluvený rozvod tedy přináší bonus v možnosti vyřešit rychle a jednoduše při jediném jednání majetek, děti i rozvod. Pokud manželé nebudou na všem dohodnuti (např. vypořádání majetku), rozvede je soud v režimu **běžného rozvodu**. I tento typ rozvodu bude v něčem jednodušší. Soud nově nebude muset zjišťovat příčiny rozvratu manželství (s výjimkou některých specifických případů).

soudní
poplatky /
rozvod
manželství

Za běžný **rozvod** zaplatí manželé soudní poplatek **5 000 Kč**. Pokud se ale manželé na všem dohodnou a soud je rozvede v režimu **smluveného rozvodu**, zaplatí snížený soudní poplatek **2 000 Kč**.


Nemajetní manželé, jimž by úhrada soudního poplatku pro jejich nemajetnost činila problém, budou moci i nadále požádat o **osvobození od soudních poplatků**. Navrhovateli, který je obětí domácího násilí, lze přiznat proti násilníkovi **náhradu nákladů řízení** (včetně náhrady uhrazeného soudního poplatku).

úprava
poměrů
nesezdaní
rodiče**Manželé nejsme, chceme ale upravit poměry našeho dítěte**

Nová pravidla pro rozhodování o poměrech dítěte, jak byla popsána shora u manželů s nezletilými dětmi, se uplatní úplně stejně také pro nesezdané rodiče.

rozhodnutí
vydaná
před 1.1. 2026**Co se stane s dříve vydanými rozhodnutími soudu o společné, střídavé nebo péči jednoho rodiče (do 31. 12. 2025)?**

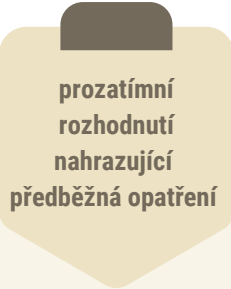
Nestane se nic. Tato rozhodnutí budou i nadále platit, rozvodová novela na ně nemá žádný vliv. Nové rozhodnutí o péči a výživě vydá soud jen při změně poměrů, je zbytečné se obracet na soud dříve.



řízení
započatá
před 1.1. 2026

Co se stane, pokud byla řízení o úpravě poměrů dítěte a řízení o rozvod manželství zahájena do 31. 12. 2025, ale ještě nebyla vydána rozhodnutí?

Pokud řízení probíhají u jednoho soudu, soud **rozhodne o jejich spojení do jednoho řízení**. Pokud jsou řízení vedena u různých soudů, budou se i nadále projednávat v odděleném režimu. Soud však již rozhodne o poměrech dítěte **podle nové právní úpravy**. Soudní poplatek **zůstává v původní výši**, nedoplácí se.




prozatímní
rozhodnutí
nahrazující
předběžná opatření

Co dělat, když je potřeba prozatímně upravit poměry dítěte?

Zavádí se institut **prozatímního rozhodnutí**. Nově již **nebude možné upravit poměry dítěte obecným předběžným opatřením** (vydávaným do 7 dnů) **bez slyšení a možnosti vyjádření se druhého rodiče**. Tím odpadne moment překvapení, který jen zhoršoval konflikt.

Soud by měl prozatímní rozhodnutí vydat ve lhůtě **bez zbytečného odkladu, nejpozději do 3 měsíců** (bude záležet na naléhavosti konkrétní věci). Prozatímní rozhodnutí **bude trvat omezenou dobu**, kterou soud stanoví, max. 3 měsíce. Lze jej prodloužit či změnit. **Omezením práva podat odvolání** se urychlí vydání rozhodnutí ve věci samé.



neplacení
výživného

Co dělat, když druhý rodič neplatí výživné pro nezletilé dítě?

Po dobu prvních 6 měsíců prodlení bude možné požadovat úrok z prodlení z dlužného výživného ve zvýšené sazbě 2,5 promile denně (tuto sazbu stanoví prováděcí nařízení vlády).

Po uplynutí 6 měsíců bude možné uplatnit úrok z prodlení v běžné sazbě. **S vymáháním výživného je možné se obrátit na soud či exekutora**. Pokud vymáhání není úspěšné, lze podat žádost o **náhradní výživné** – podrobnější informace [zde](#). Upravuje se také možnost **postoupit splatnou pohledávku výživného**. Pohledávku bude možné postoupit **za plnou cenu** (tj. za úplatu alespoň ve výši jistiny pohledávky). Úplata za postoupení pohledávky bude muset být kvůli větší transparentnosti vždy uhrazena **bezhotovostním převodem** na účet. **Postoupení pohledávky pod cenou** bude možné **pouze se souhlasem soudu**. Pokud by v takovém případě souhlas soudu chyběl, bylo by postoupení pohledávky absolutně neplatné.

**náhrada
za zmařenou
péči****Co dělat, když druhý rodič zmaří péči o dítě?**

Vzniknou-li rodiči v souvislosti se zmařenou péčí náklady, nebude se již muset jejich přiznání domáhat v samostatném řízení. Nově bude možné tyto **náklady uplatnit už v řízení o výkonu rozhodnutí**.

Pokud rodič zmaří péči druhého rodiče, která vyplývá ze soudního rozhodnutí nebo ze soudem schválené dohody, bude soud moci ve zmařeném rozsahu nařídit **náhradní péči**.

Co dělat, když si rodič myslí, že je škoda každé rány, která padne vedle?

Zákon nově deklaruje, že je **nepřijatelné, aby byly děti tělesně trestány, anebo aby jim bylo způsobováno duševní strádání**. Děti nesmí být ponižovány ani žádným jiným způsobem.

Vědecké studie jasně prokazují, že **používání tělesných trestů ve výchově u dětí přináší mnoho problémů**. Dochází ke zhoršování vztahu s rodiči, stoupá riziko nadužívání návykových látek, neúspěchů ve škole nebo potíží ve vztazích. Fyzicky trestané nebo jinak ponižované děti si v dospělosti častěji vybírají rizikové partnery, objevují se u nich ve zvýšené míře duševními obtíže. Úprava by měla vést především ke změně hodnotového přístupu rodičů při výchově dětí a k užívání jiných výchovných prostředků než tělesných trestů. Nicméně může na to reagovat i soud a např. doporučit adekvátní odbornou pomoc či vyhodnotit, zda použije jiná opatření.

**nepřijatelnost
tělesného trestání
a
duševního strádání
dětí****zdroj
dalších
informací**

Ve dnech 10. a 11. listopadu 2025 se v Kroměříži uskutečnilo **9. rodinněprávní symposium na téma Interpretace a aplikace zásadních ustanovení rozvodové novely**. Se závěry 9. symposia, které přináší další informace k danému tématu, se můžete seznámit **[zde](#)**.

Nicméně přes změnu zákona se nemění fakt, že pro rodiče a zejména jejich děti je důležité, aby věděli, jak konkrétně o ně budou nadále pečovat. To od nich bude vyžadovat i soud. **Jak o péči uvažovat, co všechno při domlouvání a rozhodování zvážit, najdete na webu rodicemporozvodu.cz v sekci [Rodičovská dohoda](#). K nastavení pravidel péče můžete využít praktický nástroj [Rodičovský plán](#).**

**praktické
nástroje**